

Before I discuss the topic, I would like to say the testimony of my life.

The certain part of my life I lived in the totalitarian system in Czechoslovakia. It may seem too shortly but I think it was too long to experience personally the strenght and the power of the system on my body or life.

I studied at the Army Secondary School of Air Defence in Liptovský Mikuláš where I faced the problem of the faith against the communist system.

It started when the walks and the Sunday masses were banned. Once on Sunday I went for the mass to the church and I saw some higher officers in civvies. I waved them in good faith that we were believers but secret believers. It was the mistake! Naivety! They were the members of the STB (the State Security Service) who shadowed the people and brought the information to the STB. Then I was questioned that my behaviour was not compatible with the military career. Consequently I was not allowed to have Sunday walks so I went to the church on Saturday evenings and I did not have to be hiding in the church.

Firstly, I was almost dismissed because of the picture of the Virgin in my wallet. Secondly, I could have been dismissed if I had not signed my membership in the Communist Party of Czechoslovakia – it was the condition to pass the school leaving exam successfully.

Naturally, I was decided not to sign the membership.

In my second class I decided to become a priest. The experienced priests advised me to finish the school to continue in the study at the seminary (in that time it was difficult to attend a secondary school where we could pass the school leaving exam).

Finally, I did not sign my joining to the Communist Party of Czechoslovakia because the God arranged it In November 1989, our country left the totalitarian system by the coup d'état. After I had passed the school leaving exam, I worked as a soldier and in 1991 I entered the seminary which I finished in 2000 by my ordaining.

In 2001 I met my bishop Mr. František Rábek who was interested in my work for the Military Ordinariate. It came true in 2009 as I had worked in the diocese with the lack of priests. Since 2010 I have worked as a military chaplain and I see diametrical difference in the soldiers' point of view at the ethics and the morality.

In the time of Communism, there were special authorities „politrući“ as gen.mjr. Pavel Macko mentioned. They were political trainers who taught the History of the Communist Party of Czechoslovakia, Czechoslovakia, Marxism, Leninism, Psychology aimed at the manipulating of humans. After the coup d'état, the first military priests were considered to be „politrući“ and they became the object of the soldiers. As I studied at the Army Secondary School and I knew the soldiers' mentality, my bishop Mr. Rábek wanted me to become the priest of the Ordinariate as soon as possible.

On the one hand nowadays the situation has changed but on the other hand there are some individuals who do not understand our service in the Armed Forces. Fortunately speaking with these people, I have found that we are the support or the benefit for them particularly in the human aspect of morality.

My personal experience: My deputy of the commandant of the army unit did not agree with the service of priests in the military area which I could personally experience. He often told me, you were not necessary there, what you wanted there and he often swore. It took two months when we made friendship. I have never admonished or learnt him – he is an adult, of course. After several years of our friendship he speaks: „Paul, I can not meet you because I feel that I am getting better and even I can not swear !☺“

The challenge for our life is written in the Exhortation EVANGELII GAUDIUM. We have to spread the Gospel by our personal exemplary life. I think, in the military surrounding nobody can cry: „I am the Christian, I am a believer“. We do not have to admonish the others what they make wrongly every time. We should admonish especially with love, explain what it is incorrect and particularly we have to admonish by our life = personal example. I would say to „disturb the others with my good life!“

Dear friends,

According to the reflections of today, in the name of the Slovak group I would like to say following:

Contemporary, the war problem touches us indirectly too as our soldiers, priests have to take part in the military missions of NATO and OSN. These soldiers have to face new ethical and moral problems in the military conflicts. Not only is it the big task for military chaplains but also for soldiers – colleagues. Everybody has friends around and we rely on them. But we – Christians are not here only for friends, we have to stay with the soldiers and solve real moral and ethical tasks such as the meaning of a war or if I can kill someone or to deal with the colleagues' death. The similar task is when the soldiers come back to the own country from the military mission – Let's be the support for them.

Finally, in my opinion the conferences like this one are highly effective as we can encourage each other and learn while listening to the soldiers' experiences who solve the similar problems.

Thank you

Lt. Mgr. Pavel LUKÁČ

military chaplain

Command, Control and Surveillance Brigade

Zvolen

Výsledok slovenskej pracovnej skupiny - 2 deň
Utorok, 23.09.2014

Skôr ako začnem niečo hovoriť na tému, priblížim vám ju svojim svedectvom života. Istý čas som prežil v totalitnom režime v Československej socialistickej republike, možno krátko, ale dosť dlho nato aby som pocítil demonštráciu sily a moci tohto režimu na vlastnom tele (vo vlastnom živote). Študoval som na Vojenskej strednej škole Protivzdušnej obrany v Liptovskom Mikuláši, kde som mal problém s komunistickým režimom kvôli viere v Boha.

Najprv to bolo zákazom vychádzok a zákazom zúčastňovať sa na svätých omšiach v nedeľu. Totiž v jednu nedeľu som sa vybral cez vychádzku do kostola a tam som v civile zbadal aj nejakých vyššie postavených dôstojníkov. Ešte som im v dobrej viere zakýval, že som rád že nás je viac veriacich, aj keď tajne. Ale to som nemal robiť. Boli to príslušníci ŠTB (Štátnej tajnej bezpečnosti), ktorí tam sledovali ľudí a donášali informácie štátnej moci. Takže som bol potom vypočúvaný, že čo to má znamenať, že je to nezlučiteľné s vojenskou kariérou... Skončilo to teda len tým zákazom vychádzok v nedeľu. A tak som chodil na sväté omše v sobotu večer, s tým že som sa už musel v kostole schovávať.

Prvý krát ma chceli vyhodiť z tejto školy kvôli tomu, že som mal v peňaženke obrázok Panny Márie, a druhý krát by ma vyhodil kvôli tomu ak by som nepodpísal členstvo v Komunistickej strane Československa - bola to totiž podmienka - nátlak, aby sme mohli zmaturovať. Samozrejme som bol rozhodnutý nepodpísať! V druhom ročníku tejto školy som sa rozhodol stať sa kňazom. Všetci kňazi, ktorí v tom boli zainteresovaní mi radili, aby som tam ostal a zmaturoval, lebo počas komunizmu by som sa nedostal na žiadnu inú školu s maturitou, aby som mohol pokračovať v štúdiách v kňazskom seminári. Keďže už aj v škole vedeli o mojom zámere.

Nakoniec k podpisu na vstup do KSČ ani nedošlo, pretože sám Boh zariadil, aby som to nemusel. V tom čase vlastne prišiel „november 1989“ a prevrat, kde sme sa zbavili totalitného režimu. A tiež som tam aj zmaturoval. Potom som chvíľu pracoval ako vojak z povolania, a v roku 1991 som nastúpil do Kňazského seminára. Za kňaza som bol vysvätený v roku 2000.

V 2001 r. som sa stretol s našim ordinárom, p. b. Františkom Rábekom, ktorý chcel aby som po tejto vojenskej skúsenosti pracoval vo vojenskom ordinariáte. To sa však podarilo až v r. 2009, pretože v diecéze do ktorej som patril bol nedostatok kňazov. Od roku 2010 pracujem ako vojenský kaplán v Ordinariáte OS a OZ SR. A tu vidím diametrálny rozdiel pohľadu vojakov na morálku a etiku.

V čase socializmu boli v armáde takzvaní "politrúci" ako to spomínal včera (22.09.2014) gen.mjr. Pavel Macko. Boli to politický školitelia, ktorý nás učili

Dejiny KSC a CSSR, Marxizmus leninizmus, psychológiu zameranú na manipuláciu človeka ... Po páde totality, keď začali v armáde pracovať prvý vojenský duchovní boli často terčom vojakov, a vojaci ich brali skôr ako náhradu týchto politrúkov. Preto aj pán biskup Rábek chcel aby som sa čím skôr dostal do Ordinariátu, lebo som mal výhodu - vyštudovanú vojenskú školu, a ako tak som poznal mentalitu vtedajších vojakov.

V súčasnosti je už situácia úplne iná. Aj teraz sa nájde pár jednotlivcov, ktorí nechápu našu službu v Ozbromených silách, ale pri rozhovoroch s nimi zisťujem, že sme prínosom aj pre nich aspoň v tom ľudskom aspekte morálky.

- Mám aj takýto pekný príklad zo svojho pôsobiska kde mám zástupcu veliteľa útvaru, ktorý bol veľmi proti činnosti duchovného, čo mi dal poriadne pocítiť hneď pri mojom nástupe na útvar. Hovoril mi že čo tam chcem, že tu nie som potrebný. Bol tiež veľmi vulgárny vo svojom vyjadrovaní. Už po dvoch mesiacoch sme sa cez naše rozhovory skamarátili. Nikdy som ho nepoučoval, nikdy som ho nenapomínal - však je dospelý. No a po rokoch nášho kamarátstva sám hovorí: "Pavel, nemôžem sa s tebou stretávať, lebo sám cítim, že sa lepším, však už ani neviem nadávať!"

Z tohto všetkého čo prežívame, je pre nás výzvou to čo sa nachádza v Exhortácii EVANGELII GAUDIUM. Máme evanjelizovať svojím príkladným životom. Myslím si, že nikto nemusí v tom našom vojenskom prostredí vykrikovať "som kresťan", "som veriaci", nemusíme druhých stále napomínať čo robia zle. Upozorňovať s láskou, vysvetľovať čo je zlé, ale hlavne upozorňovať svojím životom = svojím príkladom. Povedal by som "Vyrušovať druhých svojím dobrým životom!"

Priatelia,

čo sa týka reflexie na druhú časť dnešných úvah, tak by som chcel za našu Slovenskú skupinu povedať toto: Aj problém vojny sa nás v dnešnej dobe dotýka, aj keď nie priamo. Naši vojaci, aj duchovní sú nasadzovaní do vojenských misií NATO a OSN. Títo vojaci sa tak ocitajú tvárou v tvár novým etickým a morálnym problémom vo vojenských konfliktoch. Tu je tiež veľká úloha vojenských kaplánov, ale aj vojakov - kolegov. Každý z nás má okolo seba priateľov, a spoliehame sa na nich. A mi kresťania tu nie sme len pre priateľov. Takže tá naša úloha je byť s tými vojakmi a riešiť reálne ich morálne a etické otázky: aký má význam tá, ktorá vojna, či môžem niekoho zabiť, riešiť otázky smrti kolegov... A podobná je táto úloha aj tu doma, keď sa títo vojaci z misií vracajú. Byť im oporou.

Na záver chcem povedať len toľko, že takéto konferencie sú pre nás veľmi prínosné, pretože sa tu môžeme naučiť a povzbudiť zo skúseností ďalších vojakov, ktorí podobné problémy riešia.

Ďakujem.

Por. Mgr. Pavel LUKÁČ
štábny kaplán
Brigáda velenia, riadenia a prieskumu
Zvolen